

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry
študijný odbor 7902J 74 - 1. termín - 4.5.2022

Kód žiaka: Počet bodov: Podpisy hodnotiteľov:

Ukážka 1

Tajuplný svetobežník. Za deň prekoná až 800 kilometrov a oceán teda preletí za pár dní. Žiadny iný vták nemá také mohutné krídla. ALBATROS si podmanil vietor aj zemskú prťažlivosť. Keby to záveslo od neho, bol by jeho 60-ročný život jeden dlhý nepretržitý let. Lenže zakaždým sa do toho akosi pripletie potomstvo.

Lietanie je pre albatrosa podobne namáhavé ako pre človeka poobedňajšia siesta na gauči. Nepozná nedosiahnuteľné vzdialenosti a počas 60 rokov nalieta šesť miliónov kilometrov. Niekoľkokrát teda obletí Zem. Je vybavený najgeniálnejšou leteckou technikou, akú má svetová fauna k dispozícii. Keď sa námorníci v dávnych časoch vydávali na prieskumné cesty a objavovali tajuplné svety J/južnej pologule, bol albatros prvým tvorom, na ktorého pri prekročení rovníka natrafili. Portugalskobjavitelia ho pokrstili menom alcatraz a rozhodne ho popísali výstižne, lebo samotný výraz vo svojej podstate znamená „ohromný morský vták“. (...) Dokonalý čuch a oči na stopkách. ...Albatrosy dávajú prednosť kôrovcom a menším chobotniciam, ktoré nachádzajú podľa čuchu. (Tajuplný svetobežník. In: Svet poznania, 7, 2022, 2, s. 22-23. ISSN 1339-3154)

1. Z ukážky 1 vyplýva: 2b
 - a) Albatrosy sú vtáky s veľmi dobrou kondíciou.
 - b) Albatros znamená „ohromný morský vták“.
 - c) Albatros počas roka niekoľkokrát obletí Zem.
 - d) Albatros je schopný počas roka preletieť šesť miliónov kilometrov.
2. Pre ukážku 1 neplatí: 2b
 - a) Prví námorníci, ktorí natrafili na albatrosa, boli Portugalci.
 - b) Albatros sa dožíva 60 rokov života.
 - c) Albatros si potravu hľadá pomocou čuchu.
 - d) Sloveso „nachádzajú“ je v nedokonavom vide.
3. Ktoré chýbajúce hlásky (dodržiť poradie slov v texte) treba doplniť do slov v ukážke 1? 1b
 - a) y, í, i, í, b) ý, í, i, í, c) y, í, i, i, d) y, í, i, ý.
4. Koľko jednočlenných viet sa nachádza v ukážke 1? 1b
 - a) 1, b) 2, c) 3, d) žiadna.
5. Z koľkých viet je utvorené podčiarknuté zložené súvetie? 1b
 - a) 2, b) 3, c) 4, d) 5.
6. Na koho/čo odkazuje zvýraznené a zároveň podčiarknuté slovo v ukážke 1? 1b
 - a) Človeka, b) lietanie, c) vietor, d) albatrosa.
7. Slová „tajuplný, svetobežník, leteckou“ vznikli (dodržiť poradie slov): 1b
 - a) Skladaním, odvodzovaním, skladaním,
 - b) odvodzovaním, odvodzovaním, skladaním,
 - c) skladaním, odvodzovaním, odvodzovaním,
 - d) skladaním, skladaním, odvodzovaním.
8. Vypíšte zo slov „svetobežník, podobne, čuch“ prízvukné slabiky. 4b
9. Vypíšte zo slova „preletí“ všetky mäkké hlásky. 2b
10. Z ukážky 1 vypíšte slovo, ktorého tvar je tretím stupňom prídavného mena. Slovo dajte do základného tvaru. 2b
11. Uveďte správny tvar slovného spojenia „J/južná pologuľa“. 1b
12. Slovom napíšte číslovku v spojení „počas 60 rokov“. 1b
13. Uveďte synonymum k slovu „fauna“. 1b
14. Vypíšte z ukážky 1 príklad na spodobovanie/asimiláciu na začiatku slova. 1b
15. Vypíšte z ukážky 1 príklad na homonymum. 1b
16. Určte vid slovesa vo vete: „Za deň prekoná až 800 kilometrov a oceán teda preletí za pár dní.“ 1b

Ukážka 2

Kopal raz jeden chudobný človek pri hradskej ceste priekopy. A neviem, ako sa stalo, ako nie, dost' na tom, že sám kráľ voľakdesi šiel po tej ceste a opýtal sa chudobného človeka:

„Povedzže mne ty, môj drahý, akú máš plácu na deň za túto ťažkú robotu?“

„Ha, najjasnejší kráľu, ja mám na deň tri groše.“

Zadivil sa kráľ nad tým a opýtal sa ho, ako môže na tých troch grošoch vyžiť.

„Jaj, Vaša Jasnosť, čoby len vyžiť, to by ešte bolo ľahko; ale ja z tých troch grošov prvý vraciam, druhý poži číavam a kremä na tom **treťom** sám žijem.“

Ale tu veru kráľ nerozumel, čo to znamená; trel si rukou čelo, že si rozhúta, čo by to, ako by to mohlo byť. No nevyhútal nič, len pekne-krásne priznal, že on veru nerozumie, ako by to mohlo byť, z troch grošov i vracat', i poži číavať, i vyžiť.

„Nuž, najjasnejší pane,“ povie chudobný človek, „to je takto! Chovám si otca už starého a nevládneho, tomu vraciam; bo on ma vychoval. Ale chovám i jedného malého syna: tomu poži číavam, aby mi vrátil, keď ostariem sa. A na treťom groši aj sám potrebujem žiť.“

„No dobre, keď je tak,“ zaradoval sa kráľ. „Vidíš, môj drahý, ja mám doma dvanástich radcov a čím väčšiu im plácu dávam, tým väčšmi ponosujú sa mi, že nemajú z čoho žiť a troviť. Teraz im ja zahádam túto **hádku**, čo si mi ty povedal. (P. Dobšinský: O troch grošoch)

17. Z ukážky 2 vyplýva:

- a) Kráľ je nadšený zo sedliakovej pohostinnosti.
- b) Kráľ musel priznať, že sedliakovi nerozumie.
- c) Kráľovi radcovia nosia domov väčšiu výplatu.
- d) Sedliak žije sám z troch grošov.

2b

18. Pre ukážku 2 neplatí:

- a) Z troch grošov vyžijú traja ľudia.
- b) Ukážka 2 patrí z hľadiska literárneho druhu do drámy.
- c) V poslednej vete ukážky sa nachádza ukazovacie zámeno,
- d) Slovo „tri“ v spojení „tri groše“ je prívlastkom.

2b

19. Podčiarknutá veta v ukážke 2 je:

- a) jednoduchou, dvojčlennou, úplnou, rozvitou,
- b) jednoduchou, dvojčlennou, neúplnou, rozvitou,
- c) jednoduchou, jednočlennou, úplnou, rozvitou,
- d) jednoduchou, jednočlennou, slovesnou, rozvitou.

1b

20. Na základe ukážky vysvetlite význam zvýrazneného slova „hádku“ v poslednej vete. _____

1b

21. Ktorý slohový postup dominuje v ukážke 2? _____

1b

22. Určte druh zvýraznenej a zároveň podčiarknutej číslovky. _____

1b

23. Ktorý ohybný slovný druh sa **nenachádza** v prvej vete ukážky 2? _____

1b

24. Z podčiarknutej vety v ukážke 2 vypíšte predmet. _____

1b

25. Určte umelecké prostriedky: _____

2b

- a) Otcove slová boli mimoriadne ostré. _____

- b) Otcova láskavá dlaň. _____

Pravopisné cvičenie. Doplňte i, í, y, ý, -ou, -ov.

15b

Keď som so siedm__m__ kamarátmi hral futbal, na ihrisko vbegli dva ps___. Roztrhali mi jedn__ tenisky a so špinav__ mikin__ utiekli. Na kraji lesa sme museli dať prednosť divej zver__, čo prechádzala cez cestu. V bl__zkosti vodných tok__ žijú bobr__ a v__dr___. V obchode si kúpila r__b__čk__ do akvária.

KONIEC TESTU